

пускаются электрические самовары, имеющие форму старинных, но нагрев воды в них производится от электрической сети.

С собой не следует брать то, чем славится то место, куда направляются.

Говорится в шутку, когда бдруст с собой то, что легко можно найти там, куда едут.

— Ты сейчас едешь на дачу? — Да, но мне ещё надо купить цветы. — Зачем же везти на дачу цветы?

В Тулу со своим самоваром не ездят.

A szótár mindkét részéhez külön függelék járul, amelyben előbb tematikus, majd alfabetikus sorrendben fel van tüntetve a szótárban szereplő minden egyes aforizmus. Mindkét függelék az aforizmusokat alkotó szavak alfabetikus sorrendbe szedett jegyzéke zárja. A szótárhoz járuló függelékek nagyban elősegítik a bennünket érdeklő szolás, közmondás vagy szállóige mielőbbi megtalálását.

A szótár értékeiből mit sem veszít amiatt, hogy a benne szereplő némely szolás, közmondás és szállóige közhasználatúságát, elterjedtségét, országismereti értékességét illetően néha kétségeink támadnak.

Mindezek alapján elsősorban azon orosz-nyelv-tanár kollégáim figyelmébe ajánlom ezt a szótárt, akik érdeklődnek a frazeológia és az országismeret iránt; s remélem, hogy haszonnal forgathatják majd a nyelvoktatás minden szintjén.

A szótár alapul szolgálhat egy orosz-magyar, magyar-orosz nyelvészeti országismereti jellegű frazeológiai szótár szerkesztéséhez is.

Dr. Györke Zoltán

Dr. Göllész Viktor:

A FEJLŐDÉSTAN ALAPJAI

E tankönyvet a szerző, Bárczi Gusztáv Gyógypedagógiai Tanárképző Főiskola hallgatói részére írta. Az ember egyedfejlődésének első szakaszát, a méhen belüli fejlődés mozzanatait tárgyalja, természetesen sajátos szempontból – a gyógypedagógiának megfelelően – a fejlődés rendellenességeit mutatja be, annak későbbi következményeivel együtt. A fejlődési rendellenességek értékeléséhez megismertet a normális fejlődés menetével is.

A tankönyv első, bevezető fejezetében a fejlődés fogalmát és szakaszait értelmezi.

A második fejezetben a fejlődést előkészítő szakaszokkal, a szaporító szervek anatómiájával és élettanával, a megtermékenyítés folyamatával foglalkozik. A harmadik fejezetben

a megtermékenyítés folyamatának logikus folytatásaként örökléstani alapfogalmakkal ismertet meg.

A Blastogenesis c. fejezetben a megtermékenyítést követő fejlődést tárgyalja a primitív szervek megjelenéséig, az organogenesis során a szervek fejlődését jellemzi. A következő három fejezetben a terhesség-szülés-ikerterhesség folyamatával ismerkedhetünk meg. Az utolsó két fejezetben a születés utáni fejlődést és rendellenességeit mutatja be.

Azért ismertettem röviden a tankönyv biológiai ismeretanyagát, hogy ne érje meglepetés a tankönyvet elolvadni szándékozót; mivel sajátos területét tárgyalja a biológiának, úgy tűnik, az általános iskola „élővilág” tananyagához vajmi kevés köze van. Hogy mégis figyelmébe ajánlom a biológus kollégáknak, azt az új biológia tanterv ismeretanyaga indokolja.

A 7. osztályos kísérleti tankönyv: Az ember szaporodása, Az ember egyedfejlődése c. anyag feldolgozásához nagy segítséget adhat a tanárnak.

Az orvosbiológiai szakkönyvek nehéz, szak kifejezésekkel teli nyelvezetét nem minden biológus kolléga tudja feldolgozni, illetve megértése időigényes. A Fejlődés alapjai c. tankönyv egyik nagy előnye, hogy a szakkifejezések magyarul is közli, érthető, világos, egyértelmű a megfogalmazása, így jól forgathatja a szakkönyvekben kevésbé jártas is. Nagyon gazdag képanyagot tartalmaz, ábrái jól elmezhetők.

Talán még nagyobb segítséget tud nyújtani a kísérleti 8. osztályos tankönyv örökléstani anyagához. Ez a fejezet (mármint a kísérleti tankönyvé) a legvitatottabb, a kollégáknak is új. Az alapok lerakásához – melyre az általános iskola vállalkozhat – elengedhetetlenül fontos az örökléstani fogalmak pontos ismerete, tisztázása tanárok számára is. A Fejlődéstan alapjai c. könyv „Örökléstani alapfogalmak” c. fejezete kiválóan megfelel erre a célra: külön oldalt szentel az örökléstani fogalmak, nevezéktan ismertetésére.

A könyv számtalan érdekességet is tárgyal, jó példákat közöl és mutat be képekkel a különböző fejlődési rendellenességekről. A fentiek alapján ajánlom figyelmükbe ezt a jól hasznosítható, értelmesen megírt könyvet. A nem szakos kollégák számára is érdekes művelődési anyagot képezhet, arról nem is beszélve, hogy bármikor szembe találhatjuk magunkat iskolai tevékenységünk során (szerencsére egyre ritkábban) fejlődési rendellenességgel.

Tankönyvkiadó, Bp. 1981.

Szolnoky Jenő